

ABC

PISMO CENNE

INFORMUJE WSZYSTKICH O WSZYSTKIM

NASZE ABC

Narazie bez zmian

Pogłoski o rychłej zmianie rządu i o rozwiązaniu parlamentu nie sprawdziły się. Zgodnie ze zwyczajem, uartym w ciągu ostatnich lat, z końcem października ukaże się dekret zwołujący parlament, w dniu 6 listopada odbędzie się pierwsze posiedzenie Sejmu z równoczesnym odroczeniem na miesiąc, poczem w pierwszych dniach grudnia zacznie się normalna praca nad budżetem.

A więc, narazie, bez zmian. Z pół-oficjalnego komunikatu ogłoszonego w dzisiejszych pismach sanacyjnych, dowiadujemy się jeszcze, że poza budżetem Sejmu zajmie się, być może, sprawą odroczenia rolnictwa i reformą ubezpieczeń socjalnych, natomiast o reformie konstytucji komunikat nie wspomina ani słowem.

Przemilczenie to jest symptomatyczne. Po uchwaleniu projektu konstytucyjnego BB przez Sejm w dn. 26 stycznia b. r. i po urządzonych z tego powodu uroczystościach, dowiedzieliśmy się, że sanacja uważa reformę ustroju za najważniejsze i najpilniejsze zadanie.

Sytuacja zmieniła się zasadniczo w dn. 28 czerwca b. r., kiedy plk. Ślawek, referując na zebraniu BB sprawę konstytucji, zawiadomił swych przyjaciół politycznych, że marsz. Piłsudski ma wątpliwości co do najistotniejszego punktu projektu BB, to znaczy co do koncepcji Senatu, opartego na t. zw. Legjonie zasłużonych. Stanowisko czynnika decydującego skierowało sprawę reformy konstytucji na nowe tory, ale plk. Ślawek zaznaczył wyraźnie w swej mowie czerwcowej, że praca nad konstytucją będzie się toczyła w dalszym ciągu.

Wbrew tym zapowiedziom, po czerwcu przestano mówić o konstytucji, a obecnie, w związku z nową sesją parlamentu nikt już o sprawie tej nawet nie wspomina. Czy wynika z tego, że reforma konstytucji jest dzisiaj dla sanacji już nieaktualna?

Trudno na pytanie to odpowiedzieć kategorycznie. Zdaje się, że inny jest stosunek do tej sprawy p. Ślawka, dziś pozostającego raczej na uboczu, a inny p. Kościółkowskiego, który reprezentuje bardziej demokratyczne i bardziej liberalne skrzydło sanacji.

Jest publiczną tajemnicą, że między temi dwoma kierunkami toczy się wewnątrz BB walka o wpływy. W kołach politycznych opowiadano, że walka zdecydowana zostanie jesienią.

Narazie, jak widzimy z przebiegu wydarzeń, nie zanoszą się na żadne decyzje, ani zmiany. P. Kościółkowski zostaje przy władzy, a na prace konstytucyjne w ramach jesiennej sesji parlamentarnej nie znalazło się czasu.

Nowe dane
w sprawie Hauptmanna

BOSTON, 5.10 (PAT.). Władze w Bostonie (stan Massachusetts) otrzymały nowe informacje w sprawie porwania dziecka plk. Lindbergha. Pewien więzień, nazwiskiem Russell, oświadczył, iż Hauptmann i Fisch byli jego serdecznymi przyjaciółmi. Hauptmann pomógł mu uwolnić się z więzienia Westchester w stanie nowojorskim w r. 1930. Russell w obawie przed represjami, odmówił dalszych zeznań.

Dyr. Krzywoszewski uniewinniony

„Niema mowy o nadużyciach“ — stwierdził sąd

W sprawie b. dyrektora teatrów miejskich, p. Stefana Krzywoszewskiego, ogłoszony został dzisiaj w godzinach popołudniowych wyrok Sądu Okręgowego, na mocy którego b. administrator poręczający teatrów został całkowicie oczyszczony i uniewinniony z zarzutu złośliwego wstrzymywania wypłat personelowi teatralnemu i lekceważącego zerwania umowy, jaka łączyła p. Krzywoszewskiego z miastem.

W motywach sąd stwierdził przede wszystkim, że wyrokując, oparł się jedynie na materiale roku ubiegłego. Za ten bowiem okres może być mowa o odpowiedzialności dyr. Krzywoszewskiego za gospodarkę teatrów miejskich, co do czasów zaś wcześniejszych, to nawet gdyby dyr. Krzywoszewski po bierał nadmierne wynagrodzenie.

KTO PRAGNIE POTĘGI POLSKI NA MORZU — TEN POPIERA CZYNNIE FUNDUSZ OBRO-
NY MORSKIEJ. KONTA F. O.
M. w P. K. O. Nr. 30.680.

Oszczędności w nowym budżecie i tarcia w Radzie Ministrów

W łonie rządu wre w tej chwili praca nad przygotowaniem projektu nowego budżetu. Ścisłej mowią, chodzi o skreślenie w projekcie, przedłożonych przez poszczególne ministerstwa, a w których premij Kozłowski domaga się podobno od swych kolegów daleko idących oszczędności, aby obniżyć sumę ogólną przyszłorocznego budżetu.

O ile dotąd oszczędności szły głównie po linii redukcji personalnych, obecnie mają objąć traktowane dotąd bardziej ogólnie wydatki rzeczowe.

Pierwsze procesy O.N.R.

11 i 27 października

Wśród 17 osób, aresztowanych w połowie sierpnia pod zarzutem należenia do rozwiązanej przez władze organizacji O. N. R., pierwszą rozprawę wyznaczono na dzień 11 października przeciw p. Irene Bądryńskiej. Podobno oskarżona nie wskazała we właściwym czasie świadków odwoławczych oraz swego obrońcy, grozi jej odbycie procesu jedynie ze

świadkami oskarżenia i z obroną z urzędu.

Pozostali oskarżeni w liczbie 16-tu mają wyznaczoną rozprawę sądową na 27 b. m. Obrony oskarżonych, adw. Rościszewskiego, Glinickiego i Piotrowskiego podjął się adw. Szarlej, który w dniu wczorajszym odwiedził ich w więzieniu.

Przed nowymi oszczędnościami w szkolnictwie

Wczoraj rozpoczęły się w Warszawie obrady II-go ogólnopolskiego zjazdu nauczycielstwa szkół powszechnych, na którym rewelacją było przemówienie wiceprezesa Związku Nauczycielstwa polskiego, sen. Nowickiego z B. B., referującego wyniki posłuchania, jakie delegacja Związku miała u premiera Kozłowskiego.

Delegacja złożyła rządowi trzy memorjały — w sprawie ciężkiej sytuacji szkolnictwa i nauczycielstwa, oraz „w sprawie współpracy z rządem“ — i dowiedziała się, że automatyczne awanse nauczycielskie stoją pod znakiem zapytania, gdyż rządowi brak jest po-

trzebnych na to 12 milionów, a przeciwnie budżet Ministerstwa Oświaty będzie musiał uleść obciążeniu o kilkanaście milionów, bo rządowi trudno zdobyć pieniądze nawet na procentowanie pożyczek wewnętrznych.

Co więcej, rząd, wedle zapowiedzi p. premiera, szukając nowych źródeł finansowych, myśli o „oszacowaniu dzieci w szkołach powszechnych“, a więc wprowadzenia pewnych opłat za nauczanie powszechne — dotąd w myśl konstytucji bezpłatne (ale tylko dotychczasowej, gdyż w projekcie B. B. już tę bezpłatność przezornie usunięto).

Strajk generalny w Hiszpanji

Krwawe starcia na ulicach Madrytu

MADRYT, 5. 10. — Natychmiast, dymie około 400 osób. W czasie miast po ogłoszeniu listy nowego starcia pomiędzy strajkującymi a policją narodową zabite zostały trzy osoby, siedem odniosło ciężkie rany. Obie strony uciekły się do broni palnej, policja polecała wszystkim przechodniom wracać do domów, aresztując opornych. Podczas rewizji w domach położonych na przedmieściu robotniczym Prosperidad wykryto praw-

dziwy skład broni i amunicji. Aresztowano przytem 200 osób, które przychodziły po broń. Dziś rano wszystkie sklepy w Madrycie z wyjątkiem mleczarni były zamknięte. Tramwaje i taksówki nie kursują, autobusy jednak czynne są pod ochroną policji. Strajk objął również kolej podziemną. Ukazały się tylko dwa dzienniki.

Przed Korteżami 15 b. m. MADRYT, 5. 10. (PAT.). Pierwsze posiedzenie nowego gabinetu odbędzie się w sobotę. Przed Korteżami rząd nie stanie prawdopodobnie przed 15 b. m., w którym to dniu złożony będzie budżet. Pierwszym zadaniem rządu będzie zapewnienie ładu i porządku publicznego. Zwracają uwagę, że gabinet obecny jest pierwszym od czasu istnienia obecnej izby, który posiadać będzie większość. Opiera się on bowiem na 234 posłach, podczas gdy opozycja wyraża liczyć będzie 108 głosów. Stanowisko 105 posłów nie jest wyjaśnione i zależeć będzie od skoliczności czy występować będą za rządem, czy też przeciwko niemu. W każdym razie absolutna większość wynosząca 230 głosów została osiągnięta i podstawą parlamentarna gabinetu jest bardzo stała. Niemniej jednak skład rządu, który wyjdzie się grupom lewicowym i skrajnie lewicowym wyzwaniem, spowodować może ze strony tych grup poważne trudności godzące w porządek publiczny. W niektórych kołach mówi się o możliwości ogłoszenia stanu oblężenia.

Przed Korteżami 15 b. m.

MADRYT, 5. 10. (PAT.). Aresztowano tu 63 uzbrojonych robotników strajkujących. W czasie rozpraszania podejrzaną grupę na przedmieściu robotniczym Prosperidad doszło do strzelaniny, w której zabity został 1 policjant. Na innym przedmieściu Madrytu strzelano do koszar.

Strajk rozszerza się... MADRYT, 5.10. (PAT.). Strajk powszechny objął również szereg miast prowincjonalnych. Strajk wybuchnął już we wszystkich miastach Katalonii oraz w Sewilli i Kordobie. Do Madrytu nadeszły niepotwierdzone dotychczas wiadomości o poważnych rozruchach w Sewilli i Barcelonie. Komunikacja telefoniczna z Asturią przerwana.

Strajk rozszerza się...

MADRYT, 5. 10. — Wskutek strajku generalnego miasto wygląda, jak wymarłe. W kilku dzielnicach doszło do starć między policją a socjalistami. Padły strzały. Są zabici i ranni; dokładnej liczby ich określić nie można.

W Berezie Kartuskiej Jak donosi prasa ukraińska, w poniedziałek wywieziono do Berez Kartuskiej studenta Politechniki Lwowskiej, Szerstę, i wieśniaków z Sulimowa, dwóch braci szasków.

W dniu jutrzejszym będą prawdopodobnie zwolnieni, wobec upływu trzynastego okresu, aresztowani 17 czerwca, a w nocy z 6 na 7 lipca wywiezieni do Berez Kartuskiej, członkowie b. O. N. R., Witold Chackiewicz, Mieczysław Prószyński i Zygmunt Dziarmaga.

W Berezie Kartuskiej

Ułaskawienie b. posta Smoły W najbliższym czasie spodziewany jest ulaskawienie b. posta Smoły, skazanego w roku zeszłym na 2 lata więzienia za jedno z przemówień wicewych, wygłoszonych jeszcze w roku 1929. Po odbyciu 6-miesięcznej kary p. Smoła przebywał dotąd na urlopie zdrowotnym i brał żywy udział w ostatnich obradach Rady Naczelnej Str. Ludowego.

Wniosek min. Michałowskiego w tej sprawie został już skierowany do kancelarii p. Prezydenta Rzeczypospolitej. Po niedawnym ulaskawieniu 5-ciu b. więźniów brzeskich koła polityczne uważają nowe ulaskawienie, jako jeszcze jeden dowód nawiązywania przez sanację nieporozumienia z opozycją ludową.

Ułaskawienie b. posta Smoły

Wniosek min. Michałowskiego w tej sprawie został już skierowany do kancelarii p. Prezydenta Rzeczypospolitej. Po niedawnym ulaskawieniu 5-ciu b. więźniów brzeskich koła polityczne uważają nowe ulaskawienie, jako jeszcze jeden dowód nawiązywania przez sanację nieporozumienia z opozycją ludową.

Ułaskawienie b. posta Smoły

Pierwsze starcia

MADRYT, 5. 10. (PAT.). — W związku z ogłoszeniem strajku generalnego w całym kraju, aresztowano ubiegłej nocy w Ma-

Kosztami postępowania sąd obciążył skarb państwa. Na sali obecna była rodzina dyr. Krzywo-

Skazanie aferzystów kolejowych na 3 do 5 lat więzienia

Dziś zapadł wyrok w wielkiej aferze na terenie Warszawskiej Dyrekcji Kolejowej, w którą zamieszanych było 13 osób, w tem 3 urzędników dyrekcji: Włodzimierz Jastrzębski, Gorzecki i Bielecki. Akt oskarżenia zarzucał podstępny, że porozumeli się oni w celu dokonywania fałszerstw podań reklamujących nie słusznie wpłacone kwoty na rzecz kolei przy okazji taryfikacji przewożonych towarów. Dzięki tym machinacjom, koleje poniosły straty w wysokości przeszło 55.000 zł.

Sąd uznał winnym zarzucanych czynów urzędnika Włodzimierza Jastrzębskiego i Wacława Bońkowskiego, właściciela biura reklamacyjnego w Warszawie i skazał pierwszego na 3 lata i 6 miesięcy więzienia, drugiego zaś na 3 lata więzienia. Pozostałych oskarżonych uniewinnił. Jednocześnie Jastrzębski i Bońkowski

skazani zostali na utratę praw obywatelskich na 5 lat i zapłacone przeszło 16.000 zł. Polskim Kolejom Państwowym, tytułem zwrotu nieprawie pobranych pieniędzy.

Sąd uznał, że Jastrzębski porozumiewał się z Bońkowskim w celu dokonania przestępstwa. Jeżeli zaś idzie o pozostałych dwóch urzędników: Gorzeckiego i Bieleckiego, to sąd stwierdził, że obaj mieli dużo pracy, mogli więc nie dopatrzyć machinacji Jastrzębskiego, przewód sądowy zaś nie dostarczył dowodów ich winy. Na wniosek prokuratora Jastrzębski, który dotychczas przebywał na wolności za kaucją 15.000 zł., został aresztowany. Bońkowski przebywa w areszcie od chwili ujawnienia afery.

U. S. A. przeciw morskiemu planowi Japonji

WASZYNGTON, (PAT) 5.10 — Japonijski plan morski przewidyjący zmniejszenie tonażu globalnego krążowników, wywołał tak wielkie zaniepokojenie, iż, jak słychać St. Zjednoczone będą wolały wyrzec się traktatów morskich, niż przyjąć ten plan.

Obniżenie kar za zwłokę

Z dniem 1 października r. b. zarząd m. stol. Warszawy pobierać będzie aż do odwołania od wszystkich wpłat skutecznych na poczet nieodroczonej i nierozłożonej na raty zaległości danin komunalnych (podatków i opłat), bez względu na czas ich powstania, kary za zwłokę w wysokości 12 proc. rocznie, zamiast dotychczas pobieranych 15 proc. od wszelkich zaś wpłat, skutecznych na poczet odroczonej i rozłożonej na raty zaległości danych komunalnych, odsetki za zwłokę pobierane będą w wysokości 9 proc., zamiast dotychczas pobieranych 12 proc.

Czas odnowić prenumeratę na miesiąc październik

Niedzielnny numer ABC

zawiera zawsze 14 stron druku

w tem dodatek literacki, dodatek powieściowy, dodatek radiowy

i kosztuje tylko 15 groszy, jest przeto w stosunku do swej treści i objętości najtańszym wydaniem niedzielnym dziennika w Polsce.